

Handläggare
Linnea Mellquist
Telefon: 08-508 09 599**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2026-10-22

Remiss av Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS 2025/514

Förvaltningens förslag till beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av *Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad* för yttrande till kommunstyrelsen.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att en uppdaterad handlingsplan för klimatanpassning tas fram och ställer sig bakom de flesta förslag på aktiviteter. Förvaltningen bedömer att några områden i handlingsplanen behöver förtydligas och har synpunkter på vissa av aktiviteterna. Exempel på synpunkter är definitionen av sårbara grupper, en otydlig ansvarsfördelning mellan huvudansvarig och delansvariga i aktiviteterna, och att fastighetsägarnas ansvar är en viktig fråga som behöver förtydligas i handlingsplanen.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av *Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad*, för yttrande till kommunstyrelsen senast den 27 oktober 2026. Handlingsplanen ersätter *Handlingsplan för klimatanpassning 2022–2025*. Övriga remissinstanser är berörda nämnder och bolag inom Stockholm stad samt externa aktörer.

Ärendet

Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad ska konkretisera genomförandet av att anpassa Stockholm till ett förändrat klimat med utgångspunkt i stadens Miljöprogram 2030 där klimatanpassning är ett eget målområde. Handlingsplanen ersätter *Handlingsplan för klimatanpassning 2022–2025*.

Stadens arbete för att anpassa Stockholm till ett förändrat klimat inriktas mot att identifiera och hantera risker för liv och hälsa, samhällsviktiga funktioner och stadens egendom samt åtgärder för att långsiktigt bygga staden mer tålig och robust. Handlingsplanen innehåller sammantaget 25 aktiviteter. Aktiviteterna utgör det prioriterade klimatanpassningsarbetet i staden.

Handlingsplanen har inte någon angiven giltighetstid. Eftersom arbetet är långsiktigt är planen att aktualitetspröva planen i samband med att nuvarande miljöprogram revideras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kvalitetsavdelningen i samverkan med äldreomsorgsavdelningen, socialtjänstavdelningen, förskoleavdelningen och avdelningen för stadsutveckling. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har medverkat i beredningen av ärendet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till att handlingsplanen tas fram och att den uppdaterade handlingsplanen pekar ut fler klimatrisker än tidigare. Förvaltningen bedömer att några områden behöver förtydligas och har synpunkter på vissa aktiviteter. Nedan beskrivs Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings synpunkter per rubrik och aktivitet.

Stockholms stads klimatanpassningsprinciper

1. Utgå från en riskanalys

Stadsdelsförvaltningen anser att det kan förtydligas om riskanalysen som arbetet ska utgå från är på nämnd-/bolagsnivå, på en övergripande nivå, eller både och.

Stärkt motståndskraft vid extremväder

- Definitionen av sårbara grupper på sida 13 är otydlig jämfört med Folkhälsomyndighetens definition. I deras vägledning *Att hantera hälsoeffekter av värmeböljor* (2022) nämns följande riskgrupper: äldre personer (från 65 år), kroniskt sjuka personer (till exempel astma, hjärt- och kärlsjukdomar och KOL), personer med psykisk funktionsnedsättning (svårare att uppfatta risker), personer med fysisk funktionsnedsättning, små barn och gravida. Det behöver vara tydligt för stadens alla förvaltningar och bolag att värmeböljor inte enbart är en fråga att hantera för äldreomsorgen eller verksamheter som har omsorg om personer med funktionsnedsättning. Det är också viktigt att staden har god kunskap om vilka de sårbara grupperna är för att kunna nå ut till dem.

- På sida 13 står det ”*Långvariga värmeböljor (...) medför särskilda risker för äldre multisjuka...*”. Förvaltningen vill poängtera att för personer över 80 år behöver det nödvändigtvis inte vara långvarig värme som medför särskilda risker. Folkhälsomyndigheten skriver bland annat i sin rapport *Värmestress i urbana utomhusmiljöer – Förekomst och åtgärder i befintlig bebyggelse* att ”*Äldre personer, som är känsliga för värmestress, kan nämligen dö av värmeslag eller utmattningsredan efter en enda varm dag.*” (2019, s.11).

Aktivitet 2

Stadsdelsförvaltningen ställer sig frågande till om ännu en process för riskhantering behövs på stadsdelsnivå. Implementeringen av en klimat- och sårbarhetsanalys hade med fördel kunnat integreras i arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen, som även den behandlar klimatrelaterade risker.

Om verksamhetsspecifika klimat- och sårbarhetsanalyser ska göras anser stadsdelsförvaltningen att det borde finnas centralt stöd för arbetet. Det finns också fler verksamheter, än de nämnda i aktiviteten, som har liknande uppdrag och förutsättningar. Bland annat stadsdelsnämnderna och trafiknämnden avseende stadsmiljö. Stadsdelsnämnderna har även liknande ansvarsområden som äldrenämnden, förskolenämnden och socialnämnden. En sammanhållande funktion för att ta tillvara på synergier i analyserna är därför önskvärt.

Aktivitet 3

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten. Fördjupade värmeanalyser är avgörande för den långsiktiga planeringen av verksamhetslokaler för förskola, äldreomsorg, socialtjänst, omsorg om personer med funktionsnedsättning samt för att identifiera risker för sårbara grupper utifrån demografi och ålder. Det är viktigt att resultatet av aktiviteten redovisas till stadsdelsnämnderna.

Aktivitet 6

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen är huvudansvarig så att enhetliga arbetsformer tas fram.

Aktivitet 8

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten. Förvaltningen anser att även stadsdelsnämnderna borde vara delansvariga i och med att skyfallsanläggningar på parkmark berör stadsdelsförvaltningarna.

Aktivitet 9

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten men anser att den är svårförstådd och borde förenklas.

Aktivitet 12

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten och står bakom att fackförvaltningarna får ett ökat ansvar för verksamhetsanpassning vid värmebölja och kan rikta arbetet inom staden. Förvaltningen ser dock att hyresvärdarnas ansvar behöver betonas ytterligare då de är mycket viktiga aktörer i arbetet. Till exempel genom formuleringen *"I arbetet ska även fastighetsnämnden, Micasa fastigheter i Stockholm AB och Skolfastigheter i Stockholm AB involveras"*. Alternativt genom att de också är ansvariga för aktiviteten. Även miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden bör vara delansvariga för att kunna stötta stadsdelsnämnderna och verksamheterna.

Aktivitet 13

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten. Det är positivt om utredningar även innebär att inhämta kunskap från andra kommuner som har testat samfinansiering och kommit längre i frågan.

Aktivitet 14

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten men föreslår att även fastighetsnämnden är delansvarig för att öka möjligheten till att tillvarata och magasinera regnvatten från stadens fastigheter. Bland annat skulle staden gemensamt kunna samla regnvatten via tak, som parkleksbyggnader, tekniska nämndhuset, och så vidare.

Aktivitet 15

Stadsdelsförvaltningen är positiv till innehållet i aktiviteten men anser att aktiviteten berör två olika frågor: dels prioritering av växtlighet vid torka, dels alternativa bevattningslösningar. Frågan om alternativa bevattningslösningar är snarlik aktivitet 14 och förvaltningen föreslår därför att aktiviteterna slås ihop.

Aktivitet 17

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten och instämmer i att staden behöver utreda möjliga insatser för invånare som inte får stöd av exempelvis äldreomsorgen eller socialtjänsten. Eftersom äldre personer är en riskgrupp enligt Folkhälsomyndigheten är det mycket viktigt att äldre personer utan stöd från kommunen utgör en central målgrupp i utredningen av insatser vid värmeböljor. Förvaltningen anser att barnrättsperspektivet är beaktat.

Förvaltningen anser att samlad information till medborgare är att föredra. Aktiviteten bör därför konkretiseras på vilket sätt stadens öppna verksamheter ska arbeta förebyggande med

informationsinsatser och hur fackförvaltningarna ska samordna informationen i öppna verksamheter. Förvaltningen anser även att Skolfastigheter i Stockholm AB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ska ingå i arbetet.

Förvaltningen vill också påpeka att aktiviteter som berör insatser till invånarna inte alltid hanteras bäst av stadsdelsförvaltningarna. Stadsdelarna arbetar nära invånarna utifrån sina specifika uppdrag och behöver prioritera sina resurser dit. Tillkommande uppdrag behöver planeras med extra resurser. Ett alternativ är att andra förvaltningar som inte bedriver samhällsviktig verksamhet kan ta större ansvar vid dessa typer av aktiviteter.

Aktivitet 19

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten. Även äldrenämnden, förskolenämnden, Skolfastigheter i Stockholm AB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB är berörda och borde vara ansvariga.

Aktivitet 21

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten men önskar att en del av aktiviteten är att se över de kostnader och avgifter som följer installation då det idag är kostsamt. Förvaltningen föreslår att även Stockholm Vatten och Avfall AB är ansvariga.

Aktivitet 23

Stadsdelsförvaltningen är positiv till aktiviteten och de utsett ansvariga. Aktiviteten kan med fördel konkretiseras med hur informationen avses att spridas vidare till bland annat stadsdelsnämnderna. Viktigt att betona är att flera av förvaltningens verksamheter är lokaliserade i privatägda fastigheter. Det kan göra ansvarsfrågan komplicerad, och blir en viktig fråga i erfarenhetsutbytet.

Aktivitet 24

Stadsdelsförvaltningen ser att arbetet som nämns i aktiviteten redan görs inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys och därför inte är nödvändig.

Övrigt

- Övriga aktiviteter som inte är kommenterade ställer sig förvaltningen positiv till.
- Stadsdelsförvaltningen anser att formuleringen på sida 14 *"Den nämnd eller det bolag som anges först är den som har huvudansvaret för genomförandet. Övriga angivna är utan inbördes ordning och det får bestämmas från fall till fall i vilken omfattning dessa ska arbeta med aktiviteten."* gör stadsdelsnämndernas ansvar och omfattning på aktiviteterna otydlig. Frågan uppstår om det är huvudansvariga eller

delansvariga själva som bestämmer omfattning av aktiviteten. Förvaltningen önskar därför att stadsdelsnämndernas roll och hur samarbetet ska se ut tydliggörs.

- Stadsdelsförvaltningen efterlyser ett tydligare äldreperspektiv på handlingsplanen, där det tydligare framgår hur värmeböljor samt andra scenarion kopplade till klimatförändringar påverkar äldre och vilka aktiviteter staden ska arbeta med för att minska dess negativa effekter för stadens seniorer.
- Förvaltningen föreslår att ännu en aktivitet tas fram på temat bevattning: ”Prioritering vid bevattningsstöd”. Detta eftersom nämnder och bolag kan behöva stöd med att prioritera olika vattenanläggningar när bevattningsförbud råder. Till exempel plaskdammar, fontäner och duschar.
- Risken för storm och stormskador finns inte med i handlingsplanen. Förvaltningen föreslår att det ses över.
- På sida 27 står det att nya Slussen möjliggör en fördubblad avtappning, men enligt Stockholm växer möjliggör nya Slussen fem gånger så stor avtappning.
- Överlag är flera aktiviteter i handlingsplanen svårlästa och röriga. Förvaltningen föreslår att det ses över.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2026-10-09
Maria Härenstam, Avdelningschef	2026-10-09